

Piatok 20. apríla 2012

Modernizácia európskych systémov vysokoškolského vzdelávania

P7_TA(2012)0139

Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 o modernizácii európskych systémov vysokoškolského vzdelávania (2011/2294(INI))

(2013/C 258 E/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na články 2 a3 Zmluvy o Európskej únii,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. septembra 2011 s názvom Podpora rastu a zamestnanosti – program modernizácie európskych systémov vysokoškolského vzdelávania (COM(2011)0567) a sprievodný pracovný dokument o nedávnom vývoji v európskych systémoch vysokoškolského vzdelávania (SEK(2011)1063),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. júna 2011 s názvom Rozpočet stratégie Európa 2020 (COM(2011)0500),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. októbra 2010 s názvom Hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020: Únia inovácií (COM (2010)0546),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. septembra 2010 s názvom Mládež v pohybe – Iniciatíva zameraná na aktivizovanie potenciálu mladých ľudí smerom k inteligentnému a udržateľnému rastu pre všetkých v Európskej únii (COM(2010)0477),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. mája 2006 s názvom Uskutočňovanie programu modernizácie univerzít: Vzdelávanie, výskum a inovácie (COM(2006)0208),
- so zreteľom na závery Rady z 28. novembra 2011 o modernizácii vysokoškolského vzdelávania ⁽¹⁾,
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 28. júna 2011 o podpore vzdelávacej mobility mladých ľudí ⁽²⁾,
- so zreteľom na závery Rady zo 14. februára 2011 o úlohe vzdelávania a odbornej prípravy vo vykonávaní stratégie Európa 2020 ⁽³⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 11. mája 2010 o sociálnom rozmere vzdelávania a odbornej prípravy ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 11. mája 2010 o internacionalizácii vysokoškolského vzdelávania ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/educ/126375.pdf.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 199, 7.7.2011, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 70, 4.3.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 135, 26.5.2010, s. 2.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 135, 26.5.2010, s. 12.

Piatok 20. apríla 2012

- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na závery Európskej rady zo 17. júna 2010, najmä na časť s názvom Nová európska stratégia pre zamestnanosť a rast ⁽²⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 26. októbra 2011 o programe pre nové zručnosti a nové pracovné miesta ⁽³⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2011 o Mládeži v pohybe: rámec na skvalitnenie európskych systémov vzdelávania a odbornej prípravy ⁽⁴⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 18. mája 2010 s názvom Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže ⁽⁵⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2011 o mobilite a začlenení osôb so zdravotným postihnutím a Európskej stratégii pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020 ⁽⁶⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 9. marca 2011 o stratégii EÚ v oblasti začleňovania Rómov ⁽⁷⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2010 o fórach medzi univerzitami a podnikmi: nové partnerstvo pre modernizáciu európskych univerzít ⁽⁸⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 23. septembra 2008 o bolonskom procese a mobilite študentov ⁽⁹⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2012 o prispievaní európskych inštitúcií k upevneniu a pokroku bolonského procesu ⁽¹⁰⁾,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a stanovisko Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A7-0057/2012),
- A. keďže hospodárska kríza - a jej dôsledky v podobe zavedenia úsporných opatrení a znižovania rozpočtov -, demografický vývoj, rýchle technologické zmeny a následný dopyt po nových zručnostiach predstavujú vážne výzvy a keďže je potrebné uskutočniť rozsiahle reformy v európskych systémoch vysokoškolského vzdelávania, ktoré nesmú mať negatívny vplyv na kvalitu vzdelávania;
- B. keďže v spoločnosti založenej na poznatkoch závisí budúcnosť od vzdelávania, výskumu a inovácií;
- C. keďže jednotlivci musia mať podporu pri prehodnocovaní ich kariér podporovať a musia rozširovať, ako aj aktualizovať svoje zručnosti a vedomosti čoraz rýchlejšim tempom s cieľom vyrovnáť sa s výzvami trhu práce, pričom by sa mala zohľadniť skutočnosť, že je rozdiel medzi študijnými programami odbornej prípravy, kde by sa žiadala a bola prospešná európska harmonizácia, a humanitnými študijnými odbormi, ktoré by aj naďalej mali mať výraznú slobodu a samostatnosť štúdia a výskumu s ohľadom na historické a kultúrne odlišnosti členských štátov Európskej únie a na rozmanitosť výučby v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania a na ich osobitné poslanie;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0466.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0230.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 161 E, 31.5.2011, s. 21.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0453.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0092.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 161 E, 31.5.2011, s. 95.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 8 E, 14.1.2010, s. 18.

⁽¹⁰⁾ Prijaté texty, P7_TA(2012)0072.

Piatok 20. apríla 2012

- D. keďže v stratégii Európa 2020 sa uvádza, že do roku 2020 by 40 % osôb vo veku 30 – 34 rokov v Európe malo dokončiť vysokoškolské vzdelanie alebo ekvivalentné štúdium pri odhade, že 35 % všetkých pracovných miest v EÚ si bude vyžadovať takúto kvalifikáciu; konštatuje však, že v roku 2010 dosiahlo túto úroveň kvalifikácie iba 26 % pracovnej sily v EÚ;
- E. keďže viac ako 21 % mladých ľudí v EÚ je nezamestnaných;
- F. keďže v roku 2010 sa v EÚ nezapojilo do vzdelávania ani do trhu práce 16,5 % mladých ľudí;
- G. keďže v EÚ v roku 2010 dosahovala nezamestnanosť osôb s ukončeným terciárnym vzdelaním 5,4 % v porovnaní s viac ako 15 % tých, ktorí ukončili len nižšie stredné vzdelanie; keďže na druhej strane väčšina týchto absolventov trvá čoraz dlhšie najsť si isté zamestnanie;
- H. keďže napriek tomu, že viac než 60 % absolventov univerzít tvoria ženy, väčšinu vyšších pracovných miest na univerzitách (napríklad miesta pre absolventov doktorandského štúdia a miesta profesorov) naďalej zastávajú muži;
- I. keďže iba v 13 % inštitúcií v sektore vysokoškolského vzdelávania vykonávajú najvyššie riadiace funkcie ženy a iba 9 % univerzít je riadených ženami, a keďže preto majú ženy podstatne menší vplyv, pokiaľ ide o rozhodovanie vo veciach výskumu;
- J. keďže 75 z 200 najlepších univerzít na svete sa nachádza v členských štátoch EÚ;
- K. keďže len 200 zo 4 000 inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Európe patrí medzi najlepších 500 vo svete;
- L. keďže univerzity sú dôležitým zdrojom v Európe už takmer tisíc rokov a keďže význam ich úlohy pri pokroku spoločnosti by sa nemal obmedzovať len na ich príspevok k hospodárstvu a keďže ich rozvoj by nemal závisieť iba od ich schopnosti prispôsobiť sa hospodárskym potrebám súčasného hospodárskeho modelu;
- M. keďže je potrebné podporovať rovný prístup všetkých mladých ľudí k vysokoškolskému vzdelávaniu a odbornej príprave;
- N. keďže univerzity podporujú samostatnosť a tvorivosť jednotlivca a zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri podpore znalostí, a keďže členské štáty by mali preto vyvinúť maximálne úsilie na zabezpečenie širokej dostupnosti vysokoškolského vzdelávania bez diskriminácie na základe sociálneho, ekonomického alebo kultúrneho zázemia, rasy alebo politických názorov;
- O. keďže vzdelanie a predovšetkým vysokoškolské vzdelanie a terciárne vzdelanie sa podieľajú na formovaní postojov a hodnôt, ktoré tvoria základ občianskej spoločnosti;
- P. keďže vnútroštátne právne predpisy členských štátov pokladajú vysokoškolské vzdelanie za základný nástroj určovania budúcnosti občanov EÚ;
- Q. keďže vzdelávanie patrí do zodpovednosti členských štátov a keďže je dôležité zabezpečiť, aby inštitúcie vysokoškolského vzdelávania získali finančnú podporu, a to najmä a predovšetkým prostredníctvom dostatočného verejného financovania;
- R. keďže vytvorenie Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania (EHEA) je významným pokrokom, ktorý by mohol prispieť k európskej integrácii a súčasne rešpektovať rozmanitosť vzdelávania v jednotlivých členských štátoch EÚ a ciele vysokoškolského vzdelávania vo vzťahu k spoločnosti;

Piatok 20. apríla 2012

- S. keďže Európska únia musí v tejto súvislosti zohrávať významnú úlohu pri posilňovaní tejto oblasti, pričom bude čerpať z úsilia a spolupráce členských štátov v tejto oblasti;

Meniaca sa úloha inštitúcií vysokoškolského vzdelávania

1. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby s pomocou ekonomickej podpory a rozličných študijných programov začlenili celoživotné vzdelávanie do svojich osnov a prispôsobili ho študentskej základni, ktorá zahŕňa dospelých, starších ľudí, „netradičných“ študentov, denných študentov, ktorí musia popri štúdiu pracovať, a osoby so zdravotným postihnutím, a preto vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby zaviedli programy zamerané na odstránenie existujúcich prekážok;

2. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby zohľadnili potreby odborníkov, ktorí ako absolventi celoživotného vzdelávania musia v pravidelných intervaloch aktualizovať a rozširovať svoje zručnosti, a to i prostredníctvom organizovania a dolaďovania aktualizčných kurzov, ktoré sú dostupné všetkým sociálnym skupinám, prostredníctvom úzkej spolupráce so zamestnávateľmi a rozvoja kurzov, ktoré uspokojujú potreby trhu práce a ktoré by mohli nezamestnaným pracovníkom uľahčiť návrat k vzdelávaniu;

3. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby si udržiavali svoj autonómny charakter vo výučbe a výskume a súčasne poskytovali osobitné študijné programy s cieľom plniť potreby odborníkov, ktorí si želajú aktualizovať svoje zručnosti;

4. pripomína, že vysokoškolské vzdelávanie má potenciál podporovať sociálne začlenenie, sociálny rozvoj a rast sociálnej mobility; v súvislosti s princípom subsidiarity vyzýva členské štáty, regionálne a miestne vlády a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby okrem iného prostredníctvom rozvoja primeraných schém finančnej podpory posilnili svoje úsilie o rozšírenie rovnoprávneho prístupu k štúdiu pre všetkých, to od raných stupňov vzdelávania detí až po vysokoškolské vzdelávanie, nezávisle od pohlavia, etnickej príslušnosti, jazyka, náboženského vyznania, zdravotného postihnutia či sociálneho pôvodu, a aby bojovali proti všetkým formám diskriminácie a zároveň uznali multikulturalizmus a viacjazyčnosť vrátane znakovkej reči ako základné hodnoty EÚ, ktoré sa musia podporovať;

5. vyzýva členské štáty, aby venovali zvýšenú pozornosť a podporu vysokoškolskému vzdelávaniu a inštitúciám, ktoré slúžia tradičným národnostným, etnickým alebo jazykovým menšinám s osobitným dôrazom na ohrozené kultúry a jazyky;

6. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby podporovali účasť študentov na športových aktivitách;

7. zdôrazňuje význam dopĺňania sa štátnych, súkromných a cirkevných foriem vysokoškolského vzdelávania v Európe;

8. zdôrazňuje dôležitosť presadzovania demokratických hodnôt a zároveň zdôrazňuje potrebu získať riadny prehľad o európskej integrácii a ubezpečuje, že bývalé totalitné režimy v Európe sú chápané ako súčasť jej spoločnej histórie;

9. zdôrazňuje takisto potrebu pokračovania v tradičnom vzdelávacom systéme v akademickom duchu, ktorý nedovolí úplné podriadenie vzdelávacieho systému trhu práce s ohľadom na potrebu vytvárania etických a morálnych hodnôt medzi študentmi, ako aj starostlivosť o akademický rozvoj;

10. vyzýva členské štáty a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby zriadili všeobecný rámec obsahujúci pravidlá, zodpovednosť, politické a vzdelávacie ciele a kvalitu a prioritu pripisovanú odbornej príprave a výskumu, v ktorom sa budú presadzovať osvedčené postupy a bude sa reagovať na výzvy komunikačnej spoločnosti;

11. zdôrazňuje, že vysokoškolskí pedagógovia a študenti, ako aj ich organizácie a združenia sa musia zapájať do modernizácie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania; zdôrazňuje, že je potrebné odmeňovať excelentnosť vo výučbe v širokom zmysle slova, ako i excelentnosť vo vyučovaní a vo výskume bez toho, aby dochádzalo k postihovaniu tých inštitúcií vysokoškolského vzdelávania – napríklad fakulty humanitného zamerania –, ktoré nespĺňajú kritériá hodnotenia a výkonu súvisiace výhradne so zručnosťami, ktoré požaduje trhová ekonomika (napr. fakulty humanitných vied);

Piatok 20. apríla 2012

Informácie o inštitúciách vysokoškolského vzdelávania

12. zdôrazňuje, že kvalita a dôležitosť vysokoškolského vzdelávania sú základnou podmienkou plného využitia intelektuálneho kapitálu Európy;
13. navrhuje zavedenie jasných a jednotných kritérií na vytvorenie celoeurópskeho hodnotenia inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, čím by sa nádejným študentom umožnilo uvedomelo si vybrať univerzitu a poskytlí sa podrobné informácie o príslušnej univerzite;
14. povzbudzuje iniciatívu Komisie zaviesť v spolupráci so všetkými inštitúciami, študentmi a inými zapojenými účastníkmi viacrozmerný nástroj klasifikácie a hodnotenia inštitúcií vysokoškolského vzdelávania na základe charakteristík, akou je dlhoročná tradícia poskytovania vysokoškolského vzdelania v Európe, kvalita výučby, podpora študentov (t.j. štipendiá, poradenstvo, ubytovanie), fyzická a informačno-komunikačná dostupnosť, regionálne zapojenie a prenos vedomostí; na druhej strane namieťa proti zavedeniu klasifikácie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania na základe nerovných ukazovateľov hodnotenia, ktoré nezohľadňujú rôznorodosť vzdelávacích smerov, programov a jazykovú rôznorodosť na európskych univerzitách;
15. takisto zdôrazňuje, že tento nástroj by nemal len zhŕňať tradičné hodnotiace tabuľky, ale vo výsledkoch by mal venovať primeranú pozornosť osobitným charakteristikám príslušných inštitúcií;
16. navrhuje zväziť zavedenie jednotného mechanizmu na monitorovanie a hodnotenie súladu verejných a súkromných inštitúcií vysokoškolského vzdelávania s akademickými normami;

Financovanie systémov vysokoškolského vzdelávania

17. zdôrazňuje, že vysokoškolské vzdelávanie je verejným záujmom, ktorý podporuje kultúru, rozmanitosť, demokratické hodnoty a osobný rozvoj a vychováva zo študentov aktívnych občanov, ktorí prispievajú k európskej súdržnosti;
18. opätovne nalieha, aby členské štáty splnili cieľ investovať 2 % HDP do vzdelávania;
19. poukazuje na to, že pre modernizáciu systémov vysokoškolského vzdelávania je vrcholne dôležité financovanie väčšinou z verejných, ale aj zo súkromných zdrojov; zdôrazňuje, že investície do vysokoškolského vzdelávania v Európe sú dôležité na odstránenie súčasnej hospodárskej krízy; vyzýva členské štáty a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby rozšírili štipendijné a grantové programy pre tieto inštitúcie a aby vyvinuli inovatívne metódy financovania, ktoré môžu prispieť k efektívnejšiemu fungovaniu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, aby doplnili verejné financovanie bez zvýšenia tlaku na domácnosti a aby sprístupnili vysokoškolské vzdelávanie všetkým; vyjadruje poľutovanie nad výraznými škrtmi v rozpočte pre vzdelávanie vo viacerých členských štátoch, ako aj nad neustálym rastom poplatkov za vzdelávanie, čo vedie k značnému nárastu počtu zraniteľných študentov;
20. vyzýva na začlenenie financovania vysokoškolského vzdelávania súvisiaceho s investíciami do infraštruktúry univerzít a vysokoškolských pedagógov do rozpočtu EÚ na roky 2014 – 2020 v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu;

Prechod z vysokoškolského vzdelávania na trh práce

21. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby sa prispôbili novým výzvam a vytvorili nové študijné odbory, ktoré by odrážali potreby trhu práce, zohľadňovali vedecký a technologický vývoj a udržiavali vhodnú rovnováhu medzi teoretickými znalosťami a praktickými zručnosťami;

Piatok 20. apríla 2012

22. vyzýva na presadzovanie osvedčených postupov, ktoré inštitúciám vysokoškolského vzdelávania pomôžu začlenením študentov posilniť výučbu a výskum vo všetkých oblastiach a poskytnú trhu práce ďalšie kľúčové kvalifikácie s cieľom uľahčiť prechod mladých ľudí z vysokoškolského vzdelávania na trh práce;
23. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby sa otvorili poskytovaniu ďalšej odbornej prípravy a vytvorili vhodné nové študijné odbory pre pracovníkov, ktorí nezískali vyššie stredné vzdelanie, čím by získali potenciál na dosiahnutie kvót absolventov;
24. naliehavo vyzýva Komisiu, aby predložila návrh rámca kvality pre stáže, a poukazuje na úspech stáží v rámci programu Erasmus, ktorý študentom poskytuje možnosť získať pracovné skúsenosti v zahraničí, a trvá na tom, aby sa táto činnosť vykonávala aj v rámci nového programu a aby sa posilnila prostredníctvom dostatočného financovania;
25. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a inštitúcie zodpovedné za sektor vzdelávania na regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni, aby monitorovali trendy požiadaviek na trhu práce s cieľom presne reagovať na budúce potreby, pokiaľ ide o vzdelávacie príležitosti;
26. zdôrazňuje potrebu sledovania profesionálneho uplatnenia absolventov s cieľom zistiť, do akej miery vysokoškolské vzdelávanie zodpovedá potrebám trhu práce; preto víta záväzok Komisie zlepšiť dostupnosť takýchto údajov so základným cieľom poskytovať študentom informácie, ktoré sú potrebné a užitočné pri rozhodovaní o štúdiu, a súčasne poskytovať inštitúciám vysokoškolského vzdelávania a výskumným inštitúciám informácie na identifikáciu a následnú prípravu študijných programov zahŕňajúcich všeobecné znalosti, ako aj osobitné odborné zručnosti prostredníctvom celoživotného vzdelávania a v neustálom dialógu so subjektmi zapojenými do poskytovania znalostí, ako aj so spoločnosťou ako takou a štátom;
27. naliehavo žiada členské štáty, aby zhromažďovali a zverejňovali štatistické údaje o súvislosti medzi rozličnými vysokoškolskými titulmi a pracovnými príležitosťami;
28. žiada o vytvorenie medzinárodnej banky dát podobnej databáze AlmaLaurea, ktorá by absolventom pomohla identifikovať vhodné pracovné príležitosti, príležitosti odbornej prípravy, štúdia a výskumu a ktorá by odstránila ekonomické prekážky súvisiace so štipendiami a študentskými pôžičkami, aby sa zabezpečila skutočná rovnosť medzi študentmi, čím by sa podporila mobilita a vyrovnaný pomer medzi zručnosťami a pracovnými miestami; pripomína význam riadnej komunikácie pri zabezpečení jednoduchého prístupu študentov, čerstvých absolventov, nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie a zamestnávateľov k týmto informáciám;
29. domnieva sa, že užitočným nástrojom, ktorý uľahčuje prechod z vysokoškolského vzdelávania do práce, sú systémy záruk pre mladých, a vyzýva členské štáty, aby ich začlenili do svojich vnútroštátnych stratégií prechodu;
30. pripomína dôležitú úlohu, ktorú môžu v tejto súvislosti zohrávať štrukturálne fondy; víta záväzok vyslovený v oznámení o iniciatíve Šance pre mladých plne (COM (2011)0933), a to využiť dostupné zdroje, a vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a miestne orgány, aby využívali túto príležitosť s cieľom zvýšiť podporu a poradenstvo pre študentov, ktorí vstupujú na trh práce;

Rodová vyváženosť vo vysokoškolskom vzdelávaní

31. konštatuje, že stále pretrváva nerovnosť žien a mužov v európskych vzdelávacích systémoch, a to napriek politikám zameraným na riešenie tohto problému, ktoré prijali takmer všetky štáty, a že tieto nerovnosti ovplyvňujú študijné výsledky, ako aj výber študijných odborov a povolania, čím negatívne vplyvajú na hospodársky rast a sociálny štát;
32. zdôrazňuje, že mnohé študentky odborných alebo stredných škôl si aj naďalej vyberajú povolania, ktoré odrážajú tradičné úlohy pohlaví; zdôrazňuje preto potrebu zlepšenia poradenstva pri voľbe povolania s cieľom bojovať proti pretrvávajúcim stereotypom;

Piatok 20. apríla 2012

33. poukazuje na skutočnosť, že v dôsledku toho, že vysokoškolská kvalifikácia žien zatiaľ nie je dostatočne uplatniteľná na trhu, ženy majú často vyššiu než požadovanú kvalifikáciu, sú nedostatočne finančne odmeňované za svoju prácu a často skončia ako nezamestnané alebo na neistých pracovných miestach, čo ich na začiatku kariéry ešte viac znevýhodňuje na trhu práce, čím sa prehĺbuje začarovaný kruh nerovnosti plátov;

34. pripomína, že vo všetkých členských štátoch je stále veľmi málo iniciatív zameraných na informovanie o rodovej rovnosti a jej podporu v oblasti vzdelávania; navrhuje, aby pedagógovia absolvovali odbornú prípravu zameranú osobitne na rodovú rovnosť;

35. zdôrazňuje, že rozdelenie domácich a rodinných povinností medzi mužov a ženy je podmienkou, bez ktorej nie je možný ďalší pokrok v oblasti rovnosti žien a mužov a jej dosiahnutie; vyzýva univerzity a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby uznali, že študujúce ženy môžu mať ďalšie osobitné povinnosti mimo svojho vzdelávania, ako napríklad starostlivosť o malé deti alebo starších príbuzných; zdôrazňuje, že je potrebné, aby univerzity poskytli v dostatočnej miere rodičom – najmä ženám – vysoko kvalitnú, cenovo primeranú a dostupnú starostlivosť o deti vrátane komunitných centier, aby sa im uľahčila ich rovnocenná účasť na štúdiu a výskume; nabáda tiež na zavedenie väčšej možnosti výberu študijných režimov, ako je napríklad štúdium na čiastočný úväzok a diaľkové štúdium, a v tejto súvislosti pripomína členským štátom a inštitúciám EÚ, aby zvýšili finančnú podporu celoživotného vzdelávania, ktoré umožní ženám pokračovať v štúdiu, zaradiť sa znovu do pracovného procesu a zladit' svoje pracovné a osobné povinnosti;

Zapojenie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania

36. vyzýva inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby intenzívnejšie spolupracovali so svojimi regiónmi a zaviedli dynamické opatrenia v oblasti spolupráce s regionálnou správou, miestnymi radami, verejnými orgánmi, mimovládnyimi organizáciami a malými a strednými podnikmi zamerané na zlepšenie regionálneho rozvoja; poukazuje na to, že to by malo takisto posilniť interakciu medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a zamestnávateľmi;

37. vyzýva členské štáty, ich ústredné a regionálne orgány, aby zapojili inštitúcie vysokoškolského vzdelávania do cezhraničnej spolupráce a aby ich v nej podporovali;

38. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili interakciu medzi stranami znalostného trojuholníka (vzdelávanie, výskum, inovácie) ako kľúčového prvku rastu a tvorby pracovných miest;

39. zdôrazňuje, že rozvoj osnov vysokoškolského vzdelávania a výskumných programov by mal byť naďalej úlohou univerzít a mal by zohľadňovať potreby trhu práce z hľadiska zamestnateľnosti;

40. víta podporu „znalostných aliancií“ a „aliancií pre sektorové zručnosti“ zo strany Komisie, v ktorých si inštitúcie vysokoškolského vzdelávania vymieňajú informácie s podnikmi pri vytváraní osnov zameraných na odstraňovanie nedostatku zručností; vyzýva podniky a podnikateľov vrátane malých a stredných podnikov, aby aktívne rozvíjali partnerstvá s inštitúciami vysokoškolského vzdelávania poskytovaním kvalitných stáží pre študentov a pedagógov a zužitkovaním všestranne využiteľných zručností vyučujúcich; pripomína však, že inštitúcie vysokoškolského vzdelávania vytvárajú nielen kultúrny obsah, ktorý sa prenáša do odbornej kvalifikácie, ale aj všeobecné vedomosti z hľadiska rozumového vnímania reality a spoločných hodnôt, podľa ktorých občania žijú;

41. žiada záväzok k pružnejším a inovatívnejším vzdelávacím prístupom a k metódam poskytovania vzdelávania, ktoré sú vždy zamerané na potreby študentov;

Piatok 20. apríla 2012

42. konštatuje, že je potrebné, aby cezhraničné inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a podniky spolupracovali na praktických programoch a formovaní budúcich kariér študentov prostredníctvom identifikovania konkrétnych smerov rozvoja, očakávaní a výziev, ktoré ich čakajú na trhu práce;
43. zdôrazňuje užitočnosť vypracovania mechanizmov a stratégií riadenia, ktoré uľahčia prenos inovačných myšlienok a výsledkov výskumu do spoločnosti a podnikov a umožnia spoločnosti a podnikom prispieť k vysokoškolskému vzdelávaniu, pokiaľ ide o súčasné a predpokladané potreby zručností a inovácií so zreteľom na osvedčené postupy z celého sveta; poukazuje na to, ako takéto prepojenie pravdepodobne finančne zvýhodní iba tie výskumné inštitúcie a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, ktoré sa špecializujú na inovácie a technológie na úkor vzdelávania súvisiaceho výhradne s humanitnými vedami;
44. opätovne potvrdzuje význam demokratického riadenia ako základného spôsobu zabezpečenia akademickej slobody a podpory aktívnej účasti všetkých aktérov na živote inštitúcií vysokoškolského vzdelávania;
45. zdôrazňuje, že pri spolupráci sa musí dodržiavať transparentnosť, rovnomerné rozdelenie práv a povinností medzi príslušných spolupracujúcich partnerov a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a vyvážené zastúpenie, aby sa zabezpečilo, že inštitúcie vysokoškolského vzdelávania ako verejné inštitúcie sa budú môcť riadiť a rozvíjať nezávisle a podľa akademických zásad;
46. takisto zdôrazňuje, že pri všetkých projektoch spolupráce sa musí rešpektovať a dodržiavať zásada demokracie a samosprávy medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a ich zamestnancami a študentmi;
47. preto požaduje, aby inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a ich rozličné orgány mali mať povinnosť zverejňovať zmluvy o spolupráci s tretími stranami;
48. zdôrazňuje význam spolupráce medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, mimovládnyimi organizáciami a európskym dobrovoľníckym sektorom s cieľom podporiť aktívne občianstvo a zapojiť študentov do aktívnej účasti na práci pre mimovládne organizácie;
49. zdôrazňuje význam športu vo vzdelávacom procese; vyzýva členské štáty, aby podporovali a povzbudzovali športové aktivity študentov a zvýšili podporu pre bežné športové programy;
50. poukazuje na skutočnosť, že miera a intenzita spolupráce medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a ich partnermi v podnikoch a spoločnosti sa medzi jednotlivými členskými štátmi, inštitúciami a študijnými odbormi podstatne líši;
51. zdôrazňuje, že je potrebné neustále investovať do prepojenia medzi vzdelávaním, kultúrou, výskumom a inováciami; zdôrazňuje význam ďalšej podpory a rozvoja Európskeho inovačného a technologického inštitútu spolu s jeho znalostnými a inovačnými komunitami;
52. zdôrazňuje význam kultúry vo vysokoškolskom vzdelávaní a vyzýva na začlenenie osobitných kritérií humanitných vied do inovácie i do výskumu;
53. zdôrazňuje potrebu spolupráce s inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a podpory študentských iniciatív, ako aj pomoci pri koordinácii takýchto aktivít medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, podnikmi a miestnymi orgánmi z rozličných členských štátov;

Vzájomné uznávanie kvalifikácií

54. uznáva bohatstvo vyplývajúce zo širokej škály inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Európe; vyzýva členské štáty a tieto inštitúcie, aby vypracovali zrozumiteľné a integrované cesty, ktoré študentom umožnia napredovanie z ostatných typov vzdelávania k vysokoškolskému vzdelávaniu a prestup medzi rôznymi zameraniami a typmi inštitúcií;

Piatok 20. apríla 2012

55. zdôrazňuje však potrebu zachovania rozmanitosti vzdelávacích smerov a programov, učebných metód a univerzitných systémov v rámci EÚ; zastáva názor, že je následne potrebné vyvinúť vnútroštátny kvalifikačný rámec, ale takisto podporovať vzájomné uznávanie titulov a kvalifikácií vo všetkých členských štátoch;

56. vyzýva všetky krajiny EÚ, aby implementovali vnútroštátne kvalifikačné rámce spojené s kvalifikačným rámcom EHEA a aby rozvíjali a finančne podporovali vzájomné uznávanie kvalifikácií;

57. poukazuje na to, že mobilita študentov a predovšetkým štúdiom na iných univerzitách v rámci programu Erasmus prispieva k výmene osvedčených postupov, a tým aj k modernizácii vysokoškolského vzdelávania; preto poznamenáva, že je potrebné, aby domovské univerzity uznávali kvalifikácie získané počas štúdia na iných univerzitách;

58. podporuje návrh Komisie na zlepšenie uznávania štúdia v zahraničí, ktorý upevňuje Európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS); žiada, aby EÚ a jej členské štáty vyvinuli ďalšie úsilie o zabezpečenie účinnejšieho uznávania kvalifikácií a tiež o väčšiu harmonizáciu akademických kvalifikácií;

Zvýšenie mobility v EHEA a mimo neho

59. opakovane zdôrazňuje, že vysokoškolské vzdelávanie je spoločným európskym verejným záujmom a že členské štáty, regionálna správa, miestne orgány a EÚ sú spoločne zodpovedné za rozvoj a posilnenie EHEA, Európskeho výskumného priestoru (EVP) a bolonského procesu;

60. zdôrazňuje, že predpokladom dosahovania cieľov zamestnateľnosti a rastu v Európe je väčšia koordinácia medzi členskými štátmi v oblasti vysokoškolského vzdelávania, a to aj prostredníctvom silnej finančnej a politickej podpory dohôd o spoločnom základe učebných osnov a jasne vymedzených vzdelávacích výstupoch; vyzýva členské štáty, aby posilnili spoluprácu medzi príslušnými ministerstvami s cieľom aktualizovať učebné osnovy tak, aby spĺňali potreby trhu práce;

61. zdôrazňuje potrebu spolupráce medzi EHEA a EVP ako prostriedok na podporu univerzitných výskumných programov vo vedeckej, ako aj spoločenskovednej oblasti;

62. žiada, aby sa presadzovala atraktívnosť EHEA a EVP pre študentov a výskumných pracovníkov z celého sveta a aby sa posilnila spolupráca s krajinami mimo EÚ v otázkach vzdelávania a mobility pedagógov a študentov, najmä s krajinami, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika alebo ktoré priamo susedia s EÚ, s cieľom vytvoriť z EHEA makroregionálny a svetový magnet pre odbornú prípravu a vedomosti, najmä v súvislosti s výmennými programami a programami odbornej prípravy;

63. žiada Komisiu, aby navrhla vytvorenie euro-stredomorských programov Erasmus a Leonardo da Vinci s cieľom podporiť nadnárodnú mobilitu študentov z oboch pobreží Stredomoria;

64. vyzýva na otvorenie programov mobility, výmen, výskumu a pracovných skúseností pre študentov z krajín pripojených k programu Východné partnerstvo;

65. pripomína význam mobility študentov, ako aj pedagógov a v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby pokročila v príprave vízového kódexu EÚ;

66. pripomína cieľ, na základe ktorého by do roku 2020 malo byť mobilných 20 % absolventov v Európe, a zdôrazňuje význam jazykových znalostí ako predpokladu pre zvýšenú mobilitu v rámci EHEA a pre zamestnanosť;

Piatok 20. apríla 2012

67. podporuje posilnenie výučby jazykov a znakovkej reči, ako aj výučby a rozvoja miestnych a regionálnych jazykov, v rámci EHEA ako predpoklad rozvoja skutočného európskeho občianstva vychádzajúceho z multikulturalizmu a jazykovej plurality;
68. zdôrazňuje, že je potrebné, aby systém vysokoškolského vzdelávania v každom členskom štáte poskytoval kvalitnú výučbu, aby zvýšenú mobilitu študentov nesprevádzal čoraz výraznejší „únik mozgov“, ktorý sa v niektorých členských štátoch v súčasnosti stal vážnym sociálnym problémom;
69. poukazuje na to, že pretrvávajúce rozdiely medzi západnými systémami vysokoškolského vzdelávania a systémami v strednej a východnej Európe sa musia odstrániť pomocou skutočných integračných opatrení v záujme toho, aby povzbudzovali a podporovali cezhraničnú spoluprácu medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania; vyzýva preto Komisiu, aby vypracovala stratégiu a navrhla profesionálny finančný akčný plán na obmedzenie týchto výrazných regionálnych rozdielov;
70. vyzýva členské štáty, EÚ a európske systémy vysokoškolského vzdelávania, aby vyhodnotili možnosť podpory povinnej odbornej prípravy počas štúdia, ktorá by sa uskutočnila na univerzite v inom členskom štáte, než v ktorom začal študent štúdium;
71. pripomína zásadu, že programy poskytovania pôžičiek nemôžu nahrádzať grantové systémy zavedené na podporu prístupu k vzdelaniu pre všetkých študentov bez ohľadu na sociálne prostredie, z ktorého pochádzajú;
72. žiada Komisiu, aby ďalej objasnila návrh na vytvorenie finančného nástroja s cieľom pomôcť študentom zabezpečiť finančné prostriedky na magisterské štúdium mimo svojho domovského členského štátu bez ohľadu na sociálne zázemie a finančnú situáciu študentov; žiada o spravodlivý a transparentný prístup k tomuto systému vo všetkých členských štátoch;
73. podporuje návrh Komisie na zvýšenie rozpočtu EÚ na vzdelávanie, odbornú prípravu a výskum v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci, čím sa doplnia opatrenia prijaté členskými štátmi, vzhľadom na to, že investície do vzdelávania, odbornej prípravy a výskumu majú kľúčový význam pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020 a dosahovaní inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu v Európe;

*

* *

74. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

Konkurencieschopný jednotný digitálny trh - elektronická verejná správa ako vedúca sila

P7_TA(2012)0140

Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 o konkurencieschopnom jednotnom digitálnom trhu – elektronická verejná správa ako vedúca sila (2011/2178(INI))

(2013/C 258 E/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na *acquis* Spoločenstva v oblasti vnútorného trhu a informačnej spoločnosti,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom *EURÓPA 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu* (COM(2010)2020),